

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

שמות (חלק יא — שיחה ב)

יוצא-לאור למחזור הראשון מלימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת שמות, יט-כה טבת, ה'תשפ"א (ב)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2021

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

שמות ב

משה הוא משבט לוי, ומשיח „יעמוד ... מבית דוד“⁴ – משבט יהודה; אלא הפירוש, שמשה שהוא „גואל ראשון“ הוא הוא שבכוחו ועל ידו יבא משיח הגואל האחרון.

והביאור: התורה היא ראשית (ועיקר) מעלתו של מלך המשיח – „הוגה בתורה“⁵; והיינו שכחו זה להיות גואלן של ישראל הוא ע"י התורה, שהיא „תורת משה“⁶; וכן עד"ז כחם של ישראל להביא את הגאולה העתידה ע"י עבודתם הם, הוא ע"י התורה (וכמשי"ת לקמן).

ושייכות פנימית זו שבין משיח ומשה מרומזת גם בזה שביאת משיח נקראת יבוא שילה – ש„יבא שילה“ בגימט' „משיח“⁸; ו„שילה“ בגימט' „משה“⁹: כי „יבא שילה“ – היינו גילויו של משיח וביאתו בפועל – הוא (בגימ') „משיח“. ו„שילה“ בגימ' „משה“, היינו (זה שכבר ישנו קודם ל„יבוא“) הכח על ביאתו של משיח הוא הוא ענינו של משה.

והנה ידועה שיחת כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁰ ש„יבא (שילה)“ בגי' „אחד“ ו„משה“ בצירוף „אחד“ בגי' „משיח“.

(4) רמב"ם הל' מלכים ספ"א.

(5) רמב"ם שם.

(6) מלאכי ג, כב. וראה שנת פט, א.

(7) ויחי מט, י.

(8) בעל הטורים עה"פ.

(9) זח"א כה, ב. רנג, א. בעה"ט שם. ל"ת להאריז"ל ושה"פ פ' ויחי. וראה בהשיחה שנמנן בהערה הבאה.

(10) אחש"פ תרצ"ט [סה"ש תרצ"ט ע' 373

ואילך].

א. עה"פ¹ „שלח נא ביד תשלח“ אי' במדרש²: „אמר (משה) לפניו רבש"ע שלח נא ביד תשלח – ביד משיח שהוא עתיד לגלות“. אמנם, בקשתו זו של משה לא נתקבלה, כי רצונו של הקב"ה הי' שדוקא משה יהי' השליח להוציא את בני"מ מצרים.

מדברי המדרש מובן שישנה שייכות מיוחדת בין משה ומשיח, אשר משום זה ביקש משה שהשליחות (בגאולתן של בני"מ ממצרים) שהוטלה עליו תימסר „ביד משיח“; אלא שמ"מ הייתה צריכה להיות הגאולה דיצי"מ דוקא ע"י משה, וענינו של משיח הוא דוקא גאולתן של ישראל מגלותם האחרון.

והנה תוכנה של שייכות זו שבין משה ומשיח (שמפני זה בא הצד-השוה שבתפקידיהם: לגאול את בני ישראל מגלותם) מובן ע"פ מארז"ל³ „משה הוא גואל ראשון הוא גואל אחרון“. והנה אין הפירוש שמשה גופו ובעצמו יהי' ה„גואל האחרון“, שהרי

(1) פרשתנו ד, יג.

(2) לקח טוב עה"פ. וראה פדר"א פ"מ: ביד אותו איש שאתה עתיד לשלוח כו' שנא' הנה אנכי שולח לכם את אלי' הנביא גוי' וראה תיב"ע: שלח כו' ביד פנחס דחמי למשתלחא בסוף יומיא (ופנחס הוא אלי' (תיב"ע) וראו ו, יח. זח"ב קצ, סע"א. פדר"א פמ"ז. ילי"ש ר"פ פנחס. מדרש אגדה שם. רשי"ב מ"מ קיד, ב. רלב"ג מ"א יו, א. ועוד).

(3) ראה שמו"ר פ"ב, ו. זח"א רנג, א. שה"פ פ'

ויחי. תו"א משפטים עה, ב.

וגם להמבואר בפדר"א כו' (הובא בהערה הקודמת) שהכוונה ב„שלח נא ביד תשלח“ לאלי' – ראה דב"ר ספ"ג: אל' הקב"ה למשה כשם שנתת את נפשך עליהם בעוה"ז כך לעיל כשאביא להם את אלי' הנביא שניכם באים כאחת.

והנה ידוע אשר „ירידה צורך עלי“ היא, והיינו שכל תכליתה של ירידה ממדריגה הקודמת היא לצורך עלי הבאה על ידה¹⁸ – הרי מובן שהעלי שלאחרי הירידה יש בה עלי לגבי העילוי שהי קודם הירידה. ומובן מזה שמדריגת העלי עי מ״ת שבאה לאחרי הירידה עי חטא עה״ד, יש בה יתרון על דרגת העילוי שקודם חטא עה״ד; ובודאי שכמו כ הוא ביתרון מעלתה של העלי העתידה (שלאחרי הירידה בחטא העגל) לגבי העלי דמ״ת (שקודם חטא העגל).

ומעלתה של עלי זו (שלאחרי הירידה, לגבי המעלה הקודמת) היא ביתר שאת – הן מצד המשכת אוא״ס ב״ה מלמעלמ״ט והן מצד התעלותם של בני״ (והעולם) מלמטלמ״ע.

וכמו שמצינו בעלי דמ״ת: דעם היות שגם קודם מ״ת כבר ניתן הכח על קיום המצות, ובלשון הרמב״ם¹⁹ שׁעל ששה דברים נצטווה אדה״ר וכו׳ והוסיף לנח אבר מן החי כו׳ באברהם ונצטווה יתר על אלו כו׳ ויצחק כו׳ ויעקב הוסיף כו׳ ואמחזל דהאבות קיימו „כל התורה כולה עד שלא נתנה״²⁰ – עכ״ז הרי דוקא במ״ת נתחדש (לא רק עילוי רב ותוספת כח בקיום המצות עצמן²¹, אלא גם) כל הענין דׁ, ובנו בחזרת²² – בחירת

והיינו שביאתו של משיח בפועל („יבא“) יהי עיי העבודה באופן של „אחד“. והכח לבצע עבודה זו ניתן לנו ממשה¹¹, ולכן „משה“ (נתינת הכח על עבודה זו) בצירוף „אחד“ (העבודה עצמה) בגי׳ „משיח“.

ב. והביאור בזה:

ארז״ל „עולם על מילואו נברא״¹², היינו שכאשר נברא העולם היו כל עניניו בשלימותם. אלא שאח״כ עיי חטא עה״ד, „שבא נחש על חוה, הטיל בה זוהמא״¹³, וירד האדם (והעולם¹⁴) משלימותו וממעלתו – עד הזמן דמ״ת, שאז נתעלו מירידתו, כי „ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן״¹⁵; ושוב באה ירידה אח״כ עיי חטא העגל שאז חזרה זוהמתן¹⁶ – ועדיין היא בעולם עד בוא הגאולה העתידה ויקויים היעוד „ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ״¹⁷, שאז תתבטל הזוהמא לגמרי, העולם יתברר ויזדכך ויתעלה בתכלית הברור הזיכוך והעלי.

11) עדמשׁכ בתניא רפמ״ב – ועפ״ז יוכן מה שמבואר בהשיחה שמה שׁשילה״ בגי׳ „משה“ היינו שמשׁה ידע שעיקר כל הגילויים יהי כאשר הכל יתברר, ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, ויבררו ויזככו מדבר העמים, וילכו לשילה ברינה. דלכאורה זה שמשׁה ידע כו׳ אינו טעם (מספיק) שבשביל זה יהי בגי׳ שילה. ולפי המבואר בפנים י״ל שמשׁה ידע היינו ידיעה כדבעי – שיש לה תולדות, נתינת הכח על עבודה זו, ולכן הוא בגי׳ שילה.

12) ראה ב״ר פי״ד, ז. פי״ג, ג.

13) שבת קמו, א.

14) ראה תו״א יתרו עד, ב.

15) שבת שם. חז״א נב, ב. חז״ב קצג, ב.

16) זהר שם. וראה תניא ספלו׳.

17) זכרי׳ יג, ב.

18) ראה בארוכה לקו״ש ח״ה ע׳ 57 ואילך ובהנסמן שם.

19) הל׳ מלכים פ״ט ה״א.

20) יומא כה, ב. קידושין פב, א.

21) ראה לקו״ש ח״ג ע׳ 757 ואילך. ח״ה ע׳

77 ואילך ובהנסמן שם.

22) ראה שו״ע אדה״ז אר״ח סי׳ ס׳ ס״ד.

שבחי, ונגלה כבוד הוי' וגו'³⁰ – גילוי אוא"ס ב"ה שיהי' לע"ל – הוא נעלה יותר מבחי' גילוי האלקות שהי' במ"ת.

וגם בנוגע למדריגתם של בני' והעולם, הרי לע"ל יקויים מ"ש, ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ³¹ ובלע המות לנצח וגו'³¹, והיינו

[לא כמו שהי' במ"ת שרק, פסקה זוהמתו" – ועדיין נשארה אפשריות שתחזור לאח"ז – (וכמו שהי' בפועל ע"י חטא העגל)³², והיינו לפי שהזיכוכ שנפעל בעולם לא הי' מצד העולם עצמו, כ"א מצד המשכת וגילוי אלקות מלמעלה, ולכן, במשך היובל" – כש' נסתלק גילוי זה היתה שוב אפשריות לחזרת הזוהמא³³. אבל לעת"ל היינו]

שענין הטומאה והזוהמא יועבר לגמרי, והיינו שהעולם עצמו מצד ענינו הוא יתברר ויזדכך ולכן גם הגילוי (והעלי') שיבא עי"ז יתגלה ויחדור בעולם באופן של, לנצח".

ד. והנה מזה אשר דוקא לאחר הירידה היא העלי' הנעלית ביותר

הקב"ה בבני', הבאה מעצמותו ית'²³ שלמע' מכל אור וגילוי (שנתגלה קודם מ"ת).

וכן הוא גם בנוגע למעלת דרגתם של בני' (והעולם): דאעפ"י שע"י חטא העגל חזרה זוהמתן של ישראל, מ"מ לא היתה זוהמא זו כמו קודם מ"ת²⁴. דלפי שהבירור והעילוי ד, פסקה זוהמתו" במ"ת הי' בדרגא נעלית יותר מדרגת העילוי קודם חטא עה"ד, והיינו שפעולתו היתה פנימית וחודרת יותר²⁵, לכן גם בירידה שלאח"ז עדיין ניכרת פעולתו.

ג. ועד"ז הוא גם בענין העלי' בגאולה העתידה – שאז ילמד משיח תורה את כל בני' כולם²⁶, תורתו של משיח (בדוגמת העלי' שבמ"ת²⁷) – שגם בה מעלה גדולה ויתירה על העלי' שבמ"ת²⁸: ובשני הענינים הנ"ל – בגילוי האלקות מלמע' ובמדריגתם של בני' (והעולם):

מבואר בתניא²⁹ שעם היות שגילוי האלקות שהי' במ"ת הי' בבחי' ראי' חושיית, בכ"ז הי' זה רק, מעי"ן ודוגמת הגילוי שיהי' לע"ל. הרי מובן מזה

(30) ישעי' מ, ה. וראה שער האמונה פכ"ה.

(31) ישעי' כה, ח.

(32) ראה ד"ה וירד תרמ"ג בסופו: ומה

שבמ"ת פסקה זוהמתו אפ"ל שהוא כמ"ש בסשיב בבינונים שהרע שבהם ישן ויכול להיות חוזר וניעור, כמ"כ כאן הרי אח"כ הי' חטא העגל שחזרה זוהמתו וה"ז שינויים, והיינו שגם מתחלה לא נזדכך לגמרי.

(33) ראה בלקוטי שיחות שם שבמתן תורה – בפועל הי' רק הענין ד, עליונים ירדו לתחתונים, וענין, התחתונים יעלו לעליונים" – בירור ועליית התחתון עצמו הותחל לאחר מ"ת אלא שהכח ע"ז ניתן במ"ת.

(23) ראה לקו"ת ויקרא לח, ב. ספה"מ תש"ג

ע' 24. לקו"ש ח"ד ע' 1341. וראה לעיל ע' 4 ואילך.

(24) ראה ניצוצי אורות זח"ג יד, ב.

(25) שהרי במ"ת נתבטלה הגזירה דעליונים לא ירדו לתחתונים כו' (שמו"ר פי"ב, ג. וראה גם תנחומא וארא טו) וראה בהנסמן לעיל הערה 21.

וראה לקו"ש ח"ח ע' 21 ואילך.

(26) לקו"ת צו יז, א. שער האמונה פנ"ו.

(27) ראה תו"א שמות מט, א. ובכ"מ.

(28) ראה קה"ר (ספי"א ורפ"ב) שנתורה עוה"ז

הבל היא לפני תורתו של משיח.

(29) פל"ו.

כאשר ישנה מציאות של עולם ובכ"ז נרגש בעולם שאינו מציאות לעצמו בזה דוקא מתבטאת אמיתת אחדותו של הקב"ה. וזהו ענין „אחד" שגם כשישנו למציאות של עולם מ"מ מיוחד הוא עמו ית' בתכלית היחוד.⁴² וכמרומו בג' האותיות שבמלת „אחד": ד' – ד' רוחות העולם, ח' – ז' רקיעים וארץ (מעלה ומטה), א' – הקב"ה „אלופו של עולם"⁴³. והפ"י במלת אחד הוא שצריכים להמשיך ולגלות אל-קוּתו ית' (הנרמז באות א') בעולם (הנרמז באותיות ח' וד') שגם בעולם – לשון העלם והסתר – כפי שהוא במציאותו ובגדריו הוא יורגש שכל מציאותו הוא „אלופו של עולם" (וכ-מרומו גם בזה שהא' שבמלת „אחד" הרומזת על „אלופו של עולם" – היא הראשונה וכלולים בה ובטלים אלי'⁴⁴ הח' והד' הרומזות על מציאות העולם).

ו. אך לכאורה איך יהי העולם – שענינו (כשמו) להעלים ולהסתיר על אלקות – „כלי" לקבל – ובאופן שית-גלה עי"ז – „אלופו של עולם"? הנה לזה נתנו תומ"צ לישראל במ"ת בכדי שבהם וע"י יבררו ויזככו את העולם ויעשוהו „דירה לו יתברך בתח-תוננים"⁴⁵.

וזה שבמ"ת ניתן הכח לברר ולזכך את העולם, היינו, לא זו בלבד שאז

מובן אשר הירידה אינה אלא הכנה מוכרחת³⁴ להעלי' הבאה אחרי'. והיינו כי דוקא העבודה במקום הירידה היא המביאה את העלי'.

וכמו שהעלי' דמ"ת באה ע"י ה-הכנה ד, מעשה אבות³⁵ ואח"כ הבירור וזיכוך ד, כור הברזל³⁶ במצרים³⁷, ש-הם שהכינו את בניי (והעולם) שיו-כלו לקבל הגילוי דמ"ת;

כך, ע"י ההכנה של „מעשינו וע-בודתינו כל זמן משך הגלות"³⁸ בבירור וזיכוך העולם עד שהעולם עצמו מצד ענינו הוא יזדכך ויתעלה כנ"ל תבוא העלי' דגאולה העתידה.

ה. והענין יובן בהקדים הקושיא הידועה³⁹ על מ"ש⁴⁰, „שמע ישראל וגו' ה' אחד": דלכאורה הי' מתאים יותר לומר „ה' יחיד", כי מלת „אחד" אינה מורה, לכאורה, על אמיתית יחודו של הקב"ה, שהרי יש „אחד המנוי" שיש שני לו (ולכן נאמר⁴¹ „יש אחד ואין שני", כי מלת „אחד" לבדה עדיין אינה שוללת „שני"), משא"כ מלת „יחיד" שוללת מעיקרו ענין של שני?

והביאור בזה³⁹, דהיא הנותנת:

תכלית ואמיתית אחדותו של הק-ב"ה אינה ניכרת בשלילת כל מציאות זולתו מעיקרו (בחי' יחיד); כ"א דוקא

(34) ראה לקו"ש ח"ה ע' 57 ואילך.

(35) ראה לקו"ש ח"ג ע' 776.

(36) מלכים א ח, נא.

(37) ראה תו"א יתרו (עז, א"ב), שמות שם.

(38) תניא רפ"ז.

(39) ראה תו"א וראא נה, ב. אמרי בינה שער

הק"ש אות ח ואילך. ספהמ"צ להצ"צ ע' קכד. ובכ"מ.

(40) ואתחנן ו, ד.

(41) קהלת ד, ח.

(42) ראה לקו"ש ח"ד ע' 1335.

(43) סמ"ק הובא בב"י או"ח סס"א. שו"ע או"ח שם ס"ו. שו"ע אדה"ז או"ח שם ס"ו. לקו"ת תוריע כג, ג. וראה ברכות יג, ב.

(44) ראה שעהיה"א פ"ב (פט, ב).

(45) תנחומא נשא פט"ו.

עפ"ז מבוארת השייכות הפנימית בין משה ומשיח, כי הגאולה העתידה באה בפועל ע"י משיח, אבל זהו בכחו של משה, שממנו וע"י ניתנה היכולת לקרב ולהביא גילוי משיח.

מאידך, מובן גם ההבדל שביניהם: כי אף שמשה הוא גואלם של ישראל, הרי תכלית שעבוד וגלות מצרים וגאולתם ויציאתם של ישראל ממצרים הוא מ"ת, כמ"ש⁴⁹, „בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה", וענינו של מ"ת שהוא ענינו של משה, (נוסף על הענין העיקרי של בחירת הקב"ה בבני כנ"ל), ה"ה נתינת הכח על העבודה בבירור וזיכוך העולם; ענינו של משיח הוא גמר הבירור והזיכוך והעיקר העבודה לאח"ז, כאשר העולם כבר יתברר ויזדכך וכו'⁵⁰.

ישראל עצמם, כ"א גם בבירור וזיכוך העולם כמבואר בתניא (פל"ז ואילך) ובכ"מ, הרי עכצ"ל שצ"ל הענין ד"אחד" גם בעולם. אלא שבכדי לפעול אחדות בעולם צ"ל תחלה אחדות בישראל (ראה לקו"ש ח"ט ע' 159 ובהערה 49 שם). ואמתית האחדות בישראל הוא ג"כ בדוגמת הענין ד"אחד" – שגם מצד ציור הפרטי שבהם, שבזה כ"א מחולק מחבירו – הם בהתאחדות (ראה בארוכה לקו"ש ח"ד ע' 1142 ואילך. לקו"ש ח"ט הנ"ל).

(49 פרשתנו ג, יב.
50) וי"ל שזהו גם תוכן מענה הקב"ה למשה (פדר"א שם): לא אמרתי לך לך ואשלחך אל ישראל אלא לך ואשלחך אל פרעה, לאותו איש שאתה אומר אני שולח לע"ל אל ישראל כו', כי ענינו של משה הוא בעוד שיש מציאות „פרעה" בעולם, לבררו ולזכור כו', משא"כ ענינו של אלי (ומשיח) הוא בעיקר לאחר ש„ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ", ככפנים.

ניתנו התורה ומצוותי, שעל ידם ייעשה העולם דירה לו ית', אלא שגם עצם גילוי האלקות שבמ"ת ומדריגתו של העולם באותה שעה נתנו הכח על בירור וזיכוך העולם לאחר מ"ת:

בשעה שניתנה התורה נתבטל העולם ממציאיותו לגמרי מחמת עוצם הגילוי שמלמעלה, והיינו שביטול זה ה' מורגש גם בעולם, כמארז"ל: „צפור לא צווח כו' אלא העולם שותק וכו'".⁴⁶ ואף שהעולם עצמו, כמו שהוא בגדריו ובמציאיותו לא ה' ראוי עוד לקבל גילוי אור הנעלה שבמ"ת, ורק שנתבטל מגדריו וממציאיותו וכו' מצד הגילוי הבא מלמע' (ולכן ה' זה רק לפי שעה, כנ"ל).

הנה ביטול זה בשעת מ"ת הוא שנתן הכח שיוכל העולם להתברר ולהזדכך ולהתעלות אח"כ עד אשר יהי „כלי" ודירה לו ית'.

ז. ועפ"ז יבואר מה ש"משה" בהוספת „אחד" בגימטריא „משיח". כי ענינו של משה (מ"ת) הוא נתינת כח על העבודה בבירור וזיכוך העולם באופן של „אחד"⁴⁷, ועבודה זו בכחו של משה, תביא את הגאולה העתידה שהוא ענינו של משיח⁴⁸.

(46) שמו"ר ספכ"ט.

(47) ובוהו יובן משארז"ל (דב"ר פ"ב, לא) שישארל זכו לק"ש במ"ת, כי במ"ת ניתן להם הכח על העבודה ד"אחד", ככפנים.

(48) ואף שבשיחה הנ"ל מבואר שזה ש"משה" בצירוף „אחד" בגי' „משיח" היינו שבזה שבנישארל תהי' אחדות בכלל, ובפרט התאחדות בענין הדיבור אודות משיח כו' ימשיכו הגאולה שלימה ע"י משיח. – הרי להיות שהגילויים לדע"ל תלויים לא רק בבירור וזיכוך ומצבם של

ולאחרי גמר עבודת היום, שאז עושה האדם חשבון צדק של עבודתו במשך היום, מודגש שוב תפקידו להמשיך בחי' האל"ף בכל עניני העולם. וזהו שאומר „בידך אפקיד רוחי גו' אל אמת”^{59*}. כי ענינו של „אמת” הוא ע"ד בחי' „אחד” הנ"ל, וכמש"נ⁶⁰ „ואמת הוי' לעולם”⁶¹, וכד' אי' בירושלמי⁶² ש, חותמו של הקב"ה אמת" לפי שבג' האותיות א'מ'ת', הנה הא' ראשונה שבאותיות ומ' – אמצעיתן ות' – אחרונה שבאותיות, כמ"ש⁶³ „אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים”, והיינו שבכל עניני העולם מן הקצה אל הקצה יומשך ויתגלה „אמת הוי'” – אלופו של עולם ושמאמתית מציאותו נמצאו כל הנמצאים. ולכן איתא בספרים⁶⁴ שבהסיר הא' ממלת „אמת” נשאר „מת” – היפך ענין החיים.

וכשם שבכללות, הרי במתן תורה ניתן הכח על בירור וזיכוך העולם, כך בעבודתו הפרטית של כאו"א, ע"י בירור וזיכוך חלקו בעולם ע"י עבודתו כמצווה עליו בתורה (בחי' משה), באים להגאולה הכללית⁶⁵ (בחי' משיח) בעגלא דידן.

(משיחת אחש"פ תשכ"ט)

ת. האדם הוא עולם קטן⁵¹. וע"ד סדר הנ"ל בעולם (כפשוטו) כן הוא בכאו"א ובכל יום ויום, אשר יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב. ואח"כ אומר בידך אפקיד רוחי. ולמחרתו נעשה ברי' חדשה⁵² ומתחיל עבודה חדשה.

עבודת היום מתחילה בתפלה ותורה – „לביהכ"נ ומביהכ"נ לבי' המ"ד”⁵³, ואז גם מקבל „הכח” לע' בודתו בעולם: נפה"א מתפשטת בגופו (ע"י התפלה⁵⁴) ויכול למשול ביצה"ר ובחלקו בעולם (ע"י התורה – תבלין וליצה"ר⁵⁵ וכפשוטו – הוראה בכל דרכיו); ואח"כ באה העבודה בפועל בעניני עולם – „הנהג בהם מנהג דרך ארץ”⁵⁶. ועד אשר כמ"ש הרמב"ם⁵⁷ „שהחכם כו' צריך שיהי' ניכר כו' במאכלו ובמשקוהו וכו'”, והיינו שבכל ענינים אלו יהי' ניכר שהוא „החכם עיניו בראשו” ו„מלט הוא את העיר (קטנה) בחכמתו”⁵⁸, ה„חד” בטל לה- „אלף” אלופו של עולם ע"י „אאלפך חכמה”⁵⁹.

-
- (51) תנחומא פקודי ג. ת"ז תס"ט (ק, א).
 ועייג"כ אדר"נ פל"א. קה"ר א, ד. זח"א קלד, ב.
 מו"נ ח"א פצ"ב. לקו"ת במדבר ה, סע"א.
 (52) ילקו"ש תהלים רמז תשב. שו"ע אדה"ז
 או"ח מהדו"ק ס"ד ס"א, ס"ו ס"א.
 (53) ברכות סד, א.
 (54) לקו"ת פנחס עט, ד. ובכ"מ.
 (55) ראה קידושין ל, ב.
 (56) ברכות לה, ב. וראה שו"ע אדה"ז או"ח
 ס"י קנה"קנו.
 (57) הלי' דעות פ"ה ה"א.
 (58) קהלת ב, יד. ט, טו. נדרים לב, ב.
 (59) איוב לג, לג.

(59*) תהלים לא, ו.

(60) תהלים קיו, ב.

(61) ראה לקו"ת בהעלתך ל, ד.

(62) סנהדרין פ"א ה"א. וראה דבר' פ"א, י.

שהש"ר פ"א ט, א.

(63) ישע"י מד, ו.

(64) חדא"ג מהרש"א סנהדרין צו, א. ד"ה

בלא זימני'. וראה מאור'א מע' אמת.

(65) ראה אגה"ק ס"ד.

